

**2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS 06.3.1-LVPA-V-103 PRIEMONĖS
„ELEKTROS PERDAVIMO SISTEMOS MODERNIZAVIMAS IR PLĖTRA“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO
NR. 2 PAKEITIMO PASTABŲ DERINIMO PAŽYMA**

Eil. Nr.	Pastabos, pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos nebuvo atsižvelgta, atsižvelgta iš dalies arba atsižvelgta
Viešosios įstaigos Lietuvos verslo paramos agentūros 2017 m. lapkričio 8 d. raštu Nr. R4-5326(15.1.6) pateiktas PFSA projekto patikros lapas		
1.	Siūloma patikslinti Projektų finansavimo sąlygų aprašo pakeitimo projekto (toliau – PFSA pakeitimo projektas) 32 p. „Projekto tinkamos finansuoti išlaidos yra projekto veiklų išlaidos, patirtos nuo paraiškos registravimo įgyvendinančioje institucijoje dienos iki projekto finansavimo projekto veiklų pabaigos.“	Atsižvelgta. Vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių (toliau – PAFT), patvirtintų 2014 m. spalio 8 d. Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“, 403.5 papunkčiu, „kiekvienam projektui taikomas projekto išlaidų tinkamumo finansuoti laikotarpis nustatomas projekto sutartyje“, o 6.27 papunktyje sąvoka - „projekto veiklų įgyvendinimo pabaiga“ apibrėžiama kaip „projekto sutartyje nustatyta projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos data“, todėl 32 punktas pakoreguotas atitinkamai: „32. Projekto tinkamos finansuoti išlaidos yra projekto veiklų išlaidos, patirtos nuo paraiškos registravimo įgyvendinančioje institucijoje dienos iki projekto finansavimo veiklų įgyvendinimo pabaigos.“
Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2017 m. lapkričio 9 d. raštas Nr. R2-(E)-2982		
2.	Siūloma į PFSA pakeitimo projektą įtraukti 4 punkto antrosios pastraipos pakeitimą: „Elektros energijos perdavimo sistemos operatorius suprantamas taip kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 2 straipsnio 33 punkte dalyje.“	Atsižvelgta. Į PFSA pakeitimo projektą įtrauktas 4 punkto antrosios pastraipos pakeitimas, kadangi Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 2 straipsnyje pakeista numeracija, pakeitimas išdėstyta taip: „Elektros energijos perdavimo sistemos operatorius suprantamas taip kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 2 straipsnio 33 punkte 34 dalyje .“
3.	Aprašo 62.5 papunktyje įtvirtinta, kad kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti: „Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) nutarimo dėl investicijų sąrašo derinimo arba nutarimo dėl investicijų projekto derinimo, apimančio projekte numatytas investicijas, išrašą, patvirtintą įmonės vadovo parašu, ar kopiją. Išrašą arba kopiją	Neatsižvelgta. Pareiškėjas investicijas su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija galėtų pradėti derinti dar nepateikęs paraiškos įgyvendinimui institucijai derinti. 1 mėn. laikotarpis jau yra protingumo kriterijų atitinkantis terminas, ieškant balanso tarp paraiškų

	<p>pareiškėjas turi pateikti su paraiška arba ne vėliau kaip per 1 mėn. nuo paraiškos pateikimo.“ Pažymima, kad 30 kalendorinių dienų terminas skaičiuojamas nuo paskutinės tikslios informacijos pateikimo dienos. Komisija, atsižvelgdama į tai, kad faktiškai suderinti įmonių investicijas užtrunka ilgesnį negu 1 mėn. nuo to laiko, kai pareiškėjas pateikia paraišką, ir į tai, kad per šį laikotarpį pareiškėjas potencialiai gali nespėti kokybiškai atsižvelgti į Komisijos pateikiamas pastabas investicijų derinimo metu, siūlo Aprašo 62.5 papunktyje nustatyti ilgesnį, protingumo kriterijų atitinkantį terminą.</p>	<p>įvertinimo galutinio termino (įgyvendinančioji institucija paraiškas turi įvertinti per ne ilgesnį kaip 60 d. d. terminą, skaičiuojant nuo paraiškos gavimo įgyvendinančioje institucijoje dienos) ir nutarimo dėl investicijų projekto derinimo, apimančio projekte numatytas investicijas, išrašo pateikimo termino. Atkreiptinas dėmesys, kad pirminė šio punkto sąlyga, minėtą dokumentą pateikti iki paraiškos pateikimo yra įprasta praktika ir išimtinė teise dokumentą pateikti 1 mėn. nuo paraiškos pateikimo pareiškėjai turėtų naudotis esant nenumatytoms aplinkybėms, pvz., suderinus investicijas projektą projekto biudžetas padidėjo daugiau nei 10 proc. ir pan.</p>
4.	<p>Siekiant mažinti ūkio subjektų patiriamą administracinę naštą, siūloma 62.5 papunktį papildyti nuostata, kad pareiškėjai gali pateikti ir Komisijos nutarimą, pasirašytą kvalifikuotu elektroniniu parašu (adoc formatu).</p>	<p>Neatsižvelgta. PFSA pakeitimo projekto 61 punkte nurodyta, kad paraiška su priedais (taip pat ir Komisijos nutarimo kopija ir visi kiti priedai, nurodyti 62 punkte) gali būti teikiama kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu.</p>
5.	<p>Aprašo 62.10 papunktyje įtvirtinta, kad kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti „įrodymus, kad turi stabilius ir pakankamus finansų išteklius, gali užtikrinti savo veiklos tęstinumą per visą projekto įgyvendinimo laikotarpį ir prisidėti prie projekto finansavimo nuosavomis lėšomis. Pažymima, kad Komisija, vykdydama reguliuojamų ūkio subjektų priežiūrą (ir elektros energijos perdavimo sistemos operatoriams, kuriems yra taikomas šis Aprašas), kiekvienais metais atlieka finansinio pajėgumo vertinimą Ūkio subjektų technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumo įvertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Komisijos 2009 m. sausio 29 d. nutarimu Nr. O3-6 „Dėl Energetikos įmonių technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumo įvertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka. Taip pat pažymėtina, kad pagal Aprašo 62.5 papunktį pareiškėjai turi pateikti Komisijos nutarimo kopiją Lietuvos verslo paramos agentūrai, kuris ir taip yra priimamas esant sąlygai, kad pareiškėjas turi pakankamą finansinį pajėgumą vykdyti investicijų projektą, tenkinant Investicijų derinimo aprašo 7.2.7.3 papunkčio reikalavimą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siekiant mažinti pareiškėjų administracinę naštą bei išvengti situacijų, kai pareiškėjas turi pareigą teikti pasikartojančią arba tą pačią informaciją skirtingoms priežiūros institucijoms, siūloma suderinti pareiškėjų finansinio pajėgumo vertinimą Apraše su Komisijos nustatyta tvarka.</p>	<p>Neatsižvelgta. Prievolė įgyvendinančiajai institucijai įsitikinti, kad pareiškėjas turi stabilius ir pakankamus finansų išteklius, gali užtikrinti savo veiklos tęstinumą per visą projekto įgyvendinimo laikotarpį kyla iš Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą 9.2.4 papunkčio, kuriuo vadovaujantis įgyvendinančioji institucija atlieka ir tvirtina projektų atitiktį bendriesiems reikalavimams. Vienas iš bendrųjų reikalavimų yra nurodytas PAFT 66.6 papunktyje t. y. „projekto išlaidų finansavimo šaltiniai turi būti aiškiai nustatyti ir užtikrinti.“ Praktikoje pasitaikė atvejų, kad su Komisija investicijos buvo suderintos, bet LVPA paraiška buvo atmesta dėl nepakankamo finansinių išteklių užtikrinimo. Kadangi finansinių išteklių patikimumo trūkumas dažnai būna projektų neįgyvendinimo ar įgyvendinimo nepilna apimtimi lemiamu veiksniumi, administracinė našta vertinama kaip proporcinga lyginant su galima rizika.</p>

UAB „ESPO-G“ 2017 m. lapkričio 9 d. raštas Nr. SD-17-241 (pateiktos derinant „giminingą“ įsakymo pakeitimo projektą (TAIS Nr. 17-12562))	
6.	<p>Siūloma atsisakyti prievolės pareiškėjui būti pradėjus projekto darbų viešųjų pirkimų procedūras bei sąvokas aiškinti vadovaujantis specializuotos srities teisės aktu:</p> <p>„26.5. pareiškėjas iki paraiškos pateikimo turi gali būti pradėjęs projekto darbų viešųjų pirkimų procedūras, tačiau atsižvelgiant į Aprašo 28 punkto reikalavimus, viešųjų pirkimų procedūros negali būti pasibaigusios. Viešųjų pirkimų pradžia ir pabaiga suvokiamos taip, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų įstatymo (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas) 7 straipsnio 2 ir 4 dalyje 41 straipsnyje;“</p>
	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Neatsižvelgta į pirmąją siūlymo dalį, nes siekiant spartesnio ES fondų investavimo, projektai turėtų būti tam tikro parengtumo lygio t. y. projektavimo / pagrindinių darbų / paslaugų prikimo procedūros turi būti pradėtos (kurios konkrečiai pirkimo procedūros turėtų būti pradėtos, priklauso nuo projekto specifikos, todėl pasirinkta universali, o ne konkreti formuluoė). Atkreiptinas dėmesys, kad tik esant šioms aplinkybėms, po projekto sutarties pasirašymo, nedelsiant pradedamas projekto veiklų įgyvendinimas. Taikant priešingą praktiką, po sutarties pasirašymo iki veiklų įgyvendinimo užtrunkama apie pusę metų.</p> <p>Atsižvelgta į siūlymą vadovautis specializuotu teisės aktu:</p> <p>„26.5. pareiškėjas iki paraiškos pateikimo turi būti pradėjęs projekto darbų viešųjų pirkimų procedūras, tačiau atsižvelgiant į Aprašo 28 punkto reikalavimus, viešųjų pirkimų procedūros negali būti pasibaigusios. Viešųjų pirkimų pradžia ir pabaiga suvokiamos taip, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų įstatymo (toliau – Viešųjų pirkimų Pirkimų įstatymas) 7 straipsnio 2 ir 4 dalyje 41 straipsnyje;“</p> <p>Tai pat atitinkamai pakoreguoti PFSA 27 ir 47 punktai:</p> <p>„27. Rengiant viešųjų pirkimų dokumentus rekomenduojama įvertinti galimybę prisidėti prie Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų Pirkimų įstatymo 2448 2448 straipsnio 3 dalyje 2 dalies 11 punkte nustatytų energijos vartojimo efektyvumo ir aplinkos apsaugos reikalavimų taikymo.“;</p> <p>„47. Projekto vykdytojas privalo užtikrinti, kad visi su projekto įgyvendinimu susiję viešieji pirkimai būtų vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų Pirkimų įstatymu, ir šio ir šio įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais, bei ir ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais. Įsigyjamas turtas turi būti naujas.“</p>
7.	<p>Reikalavimas pateikti išrašą, kuris dar yra ir patvirtintas įmonės vadovo parašu sukuria perteklinius reikalavimus, kurių tikslingumas abejotinas. Komisijos nutarimai yra viešai skelbiami.</p> <p>„62.5. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nutarimo dėl investicijų sąrašo derinimo arba nutarimo dėl investicijų projekto derinimo,</p>
	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Papunktis pakoreguotas atitinkamai:</p> <p>„62.5. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nutarimo dėl investicijų sąrašo derinimo arba nutarimo dėl investicijų projekto derinimo, — apimančiotį — apimančiotį projekte numatytas investicijas, — išrašą,</p>

	<p>apimančio projekte numatytas investicijas pareiškėjas turi pateikti su paraiška projektiniu pasiūlymu arba ne vėliau kaip per 1 mėn. nuo paraiškos pateikimo, išrašą, patvirtintą įmonės vadovo parašu, ar kopiją. Išrašą arba kopiją pareiškėjas turi pateikti su paraiška projektiniu pasiūlymu arba ne vėliau kaip per 1 mėn. nuo paraiškos pateikimo.“</p>	<p>patvirtintą įmonės vadovo parašu, ar kopiją. Išrašą arba kopiją pareiškėjas turi pateikti su paraiška arba ne vėliau kaip per 1 mėn. nuo paraiškos pateikimo.</p>
8.	<p>Siūlomas pakeitimas: „48.5. pasirengimo projektui veiklų išlaidos.“</p>	<p>Atsižvelgta. Kadangi pasirengimo projektui veiklų išlaidos nėra tinkamos finansuoti, jas netikslinga ir apibrėžti, todėl atitinkamai PFSA koreguojami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • panaikinama 4 punkto 3 pastraipa; • pakeičiamas 28 punktas ir jis išdėstomas taip: <p>„28. Projekto veiklos, išskyrus pasirengimo projektui veiklas, kurioms prašoma finansavimo, gali būti pradėtos įgyvendinti ne anksčiau nei po paraiškos registravimo įgyvendinančioje institucijoje dienos, tačiau projekto išlaidos nuo paraiškos registravimo iki sprendimo dėl projekto finansavimo priėmimo yra patiriamos pareiškėjo rizika. Jeigu projekto veiklos, išskyrus pasirengimo projektui veiklas, pradėtos įgyvendinti iki paraiškos registravimo įgyvendinančioje institucijoje dienos, visas projektas tampa netinkamas ir jam finansavimas neskiriamas.“</p>